

אין דורשין פרק שני חגיגה

ות.

עין משפט נר מצוה

בא א ב מיי פיז מהל' יויע הלכה א טור ש"ע א"ח סי' תקל נבד אלפס רש מו"ק דף רעח. וברא"ש ע"ס סי' א: אנטויער א"ח סי' מ: סעי' א:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מה ל"ח ר"ח וכו' ה"ר"ם ל"פ"ח ע"י משפוח מהר"ם פ"ג מ"ג סימן י"ג:

רבינו חננאל

ת"ר חג המצות תשפור לימד על חולו של מועד שאסור בעשיית מלאכה דברי ר' יאשיה כלומר אמרה תורה ושמתם את המצות עוד את חג המצות תשפור למה לי אלא למדך שכל שבת ימים צריך ששכח א"ר ר' יוחנן [וחנן] אמר ק"ו ומה ראשון ושבועי כו'. תניא אידך כל מלאכה עבודה לא תעשו לימד על חולו של מועד שאסור בעשיית מלאכה דברי ר' יוסי הגלילי. ר"ע אומר [לא] אצטריך הרי הוא אומר אלה מועדי ה' מקרא קודש כמה הכתוב מברך א"ר בריהו ראשון מברך א"ר הוא אומר ביום ראשון שבחון א"ר בשמיני הרי הוא אומר ביום שמיני שבחון אה אין הכתוב מברך מועדי ה' אלא בחולו של מועד שאסור בעשיית מלאכה. ולא מסך הכתוב אלא להכמיר לומר איזו מלאכה אסורה [ואיזו מותרת] (ב) עצרת שחלה להיות ע"ש בית שמאי אומרים יום טוב לאחרי השבת. וכו"ה אומרים אין לה יום טוב אלא יומה היא טבחה. ואין כ"ג מהלבש בכלי ומותרין בהספר ובתענית שלא לקיים דברי האומרים עצרת אחר השבת. ומותרין בכלי ביום טבחה. אבל אם חלה להיות באמצע שבת אסורין בהספר ובתענית:

א) מכלל ע"י מתיי עטלין לדים ש"ך לעיל דף ע"ב:

אלא חג הבא בזמן אסיפה. הקשה הר"ר לחנוך דלמר פ"ק דר"ה (ובגמרא דסנהדרין) (דף ג.) "אל רבי זילא לרבי אסי ודלמא לא עייל כלל וקאמר רחמנא משמט ומייל עד חג הסוכות לא ס"ד דכתיב חג האסיף מאי האסיף אילימא חג הבא בזמן אסיפה הכתיב בצפסך את מעשיך אלל מאי אסיף קציר אלמא לא לאמרי חג הסוכות הבא בזמן אסיפה ותיך מורי כיון למצפסך שמעינן חג הבא בזמן אסיפה ולמר חג האסיף משמע ליקרר אלל אי לאו האי קרא [בצפסך וגו'] הוה דרשינן חג האסיף הבא בזמן אסיפה א"כ גם חג הקציר נימא הכי הואיל וליכא שום משמעות דמפיק ליה: חולו של מועד אסור בעשיית מלאכה. לנאורה משמע דמלאכה דמיתסרא זיה מלאכה דמפיק ליה מפסוק וכן בפרק ז' דמ"ק (דף יא: וש) לא מיבעיא אלל דמדדנן אלל אפילו חו"מ דאורייתא וכן פי' התם בקונטרס וקשה לר"מ דל"כ דבר האבד ויכמה מלאכות דשרינן התם היכי משתרו וכי היכך מלינו אסור דאורייתא מקלמא אסור ומקלמא מותר ועוד דתנן בפ"ג דמגילה (דף נא.) כל מקום שאין יו"ט ויש מוסף קורין ד' כגון חו"מ ור"ח אלמא לא מיתסר מלאכה מדקאמר דאין יו"ט ועוד דכיל ליה זבדאי ר"ח דרבינן דלאמרינן דירושלמי דתענית וצמקוס שנהגו הלין נשיא דרגילין ללא לניעבד עזידתא דריש ירחא מנהגא הוא ועוד מלינו דירושלמי צפרק שני דמ"ק כלום אסרו מלאכה (א) אלל כדי שיהו אוכלין ושומין ויהיו יגיעים בטורה והם פוחזין ופוחזין וישומין משמע לישנא דמדדנן הוא וכן בפ"ג דמ"ק (דף יב:) גבי זבלצד שלא יכוין מלאכתו צמועד וצעי בגמרא כיון ומת מהו שיקנסו צנו אחריזי את"ל כרס אחון הצבור ומת קנסו צנו אחריזי התם איסורא דאורייתא משמע דמלאכה צמועד היא דרבינן יש לדחות דלמכוין מלאכתו צמועד קאי דשחמא מיהא ליכא איסורא דאורייתא כיון דדבר האבד הוא מ"מ משמע לפי האמת דלא מיתסר רק מדדנן וכי קאמר התם צריש פירקא לא מיבעיא אלל דרבינן אלל אפילו חו"מ דאורייתא עפ"י דאורייתא קאמר לפי שיש לו סמך (א) [מקרא דאורייתא אלל ימי האבל ליכא אסמכתא אלל] מדברי קבלה דכתיב והפכתי חגיגתם לאבל (עמוס ה) ודקאמר הכא אלל צחו"מ מי שיי אל"כ משמע דאסור מן התורה ו"ל לאו משום דלא משתרי מדאורייתא אלל כיון דלקרא סמיכין ליה למיתסר לא (א) מסכרא ליה לאוקומי קרא דשרי צבדיאי צבאי וכן פירש הריב"ם צבס רבינו יצ"ח דמלאכה

דמועד מדדנן ולא כפירוש רבינו שמואל שפירש צברי פסחים (פסחים דף קיח.) גבי כל המצוה את המועדות כגון עושה מלאכה צחו"מ והא ליתא דמדדנן הוי ודפ"י והא דלאמרינן (ב) גבי כותים ומיפוק ליה משום לפני עור לא תמן מכשול צמלאכה דחו"מ משום דסמך (ב) פשטא דקרא הוי והוי ליה דקוקין מודין זה: **מה ראשון** ושביעי כו'. הוה מצי למפרכך מה להני שכן דבר האבד מיתסר אלל שאין זה ק"ו גמור וק"ו גלוי מילתא צעלמא לפי מה שפיר' דמלאכה לא מיתסר רק דרבינן: **ראש** חדש יוביא. דשרי בעשיית מלאכה שכן אינו קרוי יו"ט (ב) בפ"ג דמגילה (דף כג: וש) גם אינו נאסר רק משום מנהג דסדר"י וכי קאמר ב"ה (דף ג.) משום צבול מלאכה לעם שב' ימים דר"ח של ראש השנה מביירי אי נמי משום נשיס דגוהיגות שלא לעשות מלאכה כדאימא דפירקי דרבי אליעזר (ב) וכן פרש"י צמגילה (דף כג:): **מה ראש** חודש שבן אינו קרוי מקרא קדש. הוה מצי למימר מה לחול המועד דאיכא תרתי מוסף וקדושה לפניו ולאחרי: קשיא

לא ידענא. כמה ימים יהיו לתשלומין. קמ"ל דרבי אלעזר מה חג המולד שזבעה אף כחן שזבעה: **וחג הקציר** כדברי **מעשיך**. חג שזבעה כתיב: **ה"ג חג הבא** בזמן קציר. קאמר ולא חווג וקוצר צו אתם לאשמועינן: **מלל דברויו** כו'. מדקאמר רבי יוחנן אסיפה בחולו של מועד מי שרי ולא מנהיר ליה ריש לקיש אין מכלל דתרווייהו סבירא להו אסור: **אם חג המולד** תשבור **שבעת ימים** וגו' **לימד על חולו של מועד** שאסור **בעשיית מלאכה**. דרוש זיה את חג המולד (א) תשבור וכל תשבור אהרת לא תעשה הוא שומרייהו אל המלאכה: **שש** ימי **צבאיש**. ימי כל שזבע ושזבע בין שמי שבתות הן ושזבין הכי קדושה לפנינן ולאחרייהו: **ראש** חדש **יוכי כו'**. אף אתה אל תממה על חולו של מועד כו' (ב): **כל מלאכה** עבודה **לא תעשו** וכו'. וסמיך ליה שזבעת ימים תקריבו אשה: **לימד על חולו של מועד** עכו". והכי דריש זיה לא תעשו שזבעת ימים וצמג הסוכות כתיב ועליה קיימא הך מתינתא צמורת כהניס': **מקראי** קדש. משמע קדשיהו בעשיית מלאכה: **על** **מלאכה**. דכתיב זהאי קרא גופיה לא תעשה מלאכה: **הא** הרי לא **מסרן** הכמוז אלל **להכמים** כלומר מאלתר שאמר אלל הכמוז שהן עזורין ממלאכה ולא צבולן ולא פירש אי זו המותרת ואי זו אסורה דע וראה שלא מסרן אלל להכמים היודעים להבין על אי זו להטייל והימיר ועל אי זו להטייל האיסור והס יאמר אי זהו יו"ט על פי קידוש הראיה אסור צכל מלאכה ואי זהו חולו של מועד שאינו אסור צכל מלאכה ועל חולו של מועד יגידי לך אי זו מלאכה אסורה דבר שאינו אבד ואיזו מלאכה מותרת דבר האבד: **ולא הניחן ר' טרפון**. ומהני תני שמתיריס בהספד: **זי"ט שחל להיות** שזבעת. שיום טוב אחר שבת מותר בהספד מפני האומרים עגרת אחר שבת. והאי דלכנסא צבול יו"ט שחל להיות בחול הוא דאין יום טובו שלו צב' שזבעת:

מתיי

א) פסחים דף קיח. (ב) פסחים דף קיח.

א) [צ"ל צ"ל], ב) [ע"י מוס' מ"ק יב: ד"ה מניס], ג) [מה"ל ימיה קדיש טעו' מ"ק ב: ד"ה משקין], ד) [בבב"ד יב: ב], ה) [צ"ל והתירע והא], ו) [תשבור שבעת ימי וכל תשבור כליו], ז) [אמור פרשה יב], ח) [רש"י ט' ע"כ ווס'], ט) [וי' מוס' ע"כ כב: ד"ה מ'פסוק ליה], י) [פסוק מ"ה].

תורה אור השלם

1. חג הקציר בחב"ד מעשיך אשר תרע בשדה חג האסף בצאת לעבודתך באאסף את מעשיך מן השדה: שבות כו' 2. את חג המצות תשבור שבת ימים תאכל מצות באאסף צריך למועד חודש האביב כי בו יאתא ממצרים ולא יבאו פני ידוקים: שבות כו' 3. ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכה עבדה לא תעשו: שבת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לך אלקיך לא תעשה מלאכה: דברים טו כ

הגהות הב"ח

- א) רש"י ד"ה ראש חדש וכו' של מועד כו' הסי' וא"כ תי"ד מקרא קדש וכו' מלאכה סכ"ד וא"כ מה"ל כל מלאכה וכו' א"כ לימד וכו' צמורת כהניס האומרים עגרת אחר שבת. והאי דלכנסא צבול יו"ט שחל להיות בחול הוא דאין יום טובו שלו צב' שזבעת: א) אבלים ושוחין ופוחזין משמע לישנא כ"ל: ב) בא"ד כעין דאורייתא קאמר לפי שיש לו סמך כדמשמע מהאי דרשה אבל תימא אבל נמי דאסור במלאכה קא סמיך לה מדברי קבלה וכו' ודקאמר נמי הכא אלל בחולו של מועד כל חו"מ מי שרי משמע כל"ל ומיתא א"כ ממך: ד) בא"ד לא מיתסר ליה: ה) ד"ה ראש חדש וכו' מ"ג דמגילה מ"ג כ"ח וצחו"מ קורין אנכשה כו' זה הכלל כל שיש צו מוסף ואינו יו"ט קורין אנכשה אלמא לרי"ח אינו קרוי יו"ט: